

Таким чином, методичні об'єднання вчителів початкових класів є однією з дієвих способів підвищення педагогічної майстерності, що позитивно впливає і на результат освітнього процесу у закладах освіти.

Список використаних джерел

1. Атестація педагогів: нетипові ситуації. // Практика управління закладом освіти – № 3 – 2019 р. – С.28-29
2. Бондаренко Г. Л. Нетрадиційні форми роботи методичних об'єднань учителів початкової школи / Г. Л. Бондаренко // Початкова освіта [Методичний порадник]. – 2013. – №36. – С.3 – 7.
3. Лебідь О. В. Управління початковою школою [Текст]: навч. посіб. / Ольга Лебідь – Вінниця: Нілан, 2015. – 311 с.
4. Перехейда О. Робоча книга керівника шкільного методоб'єднання / О. Перехейда. – К. : Шкільний світ, 2010. – 64 с.

АЛМАШІЙ Е.В.,
ХОМА О.М.,
Мукачівський державний університет, Україна

ПОНЯТТЯ «КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД» У СУЧАСНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ

Поняття «компетентнісний підхід» розглядається у законодавчих документах, дослідженнях науковців. Термін пов'язаний з дефініціями «компетентність», «компетенція». Розглянемо зміст ключових понять.

У Законі України «Про освіту» «компетентність» формулюється, як динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та подальшу навчальну діяльність [3].

У Великому тлумачному словнику сучасної української мови «компетентність» розглядається, як який має достатні знання в якій-небудь галузі; який з чим-небудь добре обізнаний, тямущий. «Який ґрунтується на знанні; кваліфікований»[1, с.443].

За О. Савченко, компетентність – це інтегрована здатність особистості, яка набута у процесі навчання. Вона охоплює: знання, уміння, навички, досвід, цінності та ставлення, які можуть цілісно реалізуватися на практиці, тому компетентність не може бути зведена лише до фактичних знань [4].

До ключових компетентностей відносять: 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях; 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою,

спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування; 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини; 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження; 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади; 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства; 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях; 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування умінь і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі; 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя; 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості; 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень [2]. Таким чином, компетентнісний підхід передбачає реалізацію означених компетентностей у процесі навчання молодших школярів.

Компетенція як дефініція визначається, «добра обізнаність із чим-небудь; коло повноважень якої-небудь організації, установи, особи» [1, с.443]. Йдеться про те,

що ці поняття не ідентичні, але взаємопов'язані. Отже, нами сформульовано ключові поняття дослідження.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і головн.ред. В.Т.Бусел. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001. – 1440с.
2. Державний стандарт початкової освіти / Учитель початкової школи. – 2018. – №4 (вкладка). – С.1–16.
3. Закон України «Про освіту».[Електронний варіант]. Режим доступу. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>. 3 екрану.
4. Савченко О. Я Ключові компетентності – інноваційний результативний шкільної освіти /О.Я. Савченко // Рідна школа. – 2011. – №8-9. – С.4–8.

АЛМАШІЙ К.І.

ТОВКАНЕЦЬ Г.В.

Мукачівський державний університет

СУЧАСНІ ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ДО ФОРМУВАННЯ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Найбільш масовий тип спілкування людей у суспільстві – ділове спілкування. Без нього неможливо обійтися у сфері дипломатичних, адміністративних, правових, економічних, комерційних відносин. Специфічною особливістю ділового спілкування є його регламентованість, тобто підпорядкованість установленим правилам і обмеженням. Ці правила визначаються типом ділового спілкування, формою, ступенем офіційності, конкретними цілями і задачами, які стоять перед учасниками діалогу, а також національно-культурними традиціями і суспільними нормами поведінки, засвоєння яких здійснюється людиною і в молодшому шкільному віці.

Проблема формування культури спілкування учнів початкової ланки освіти знайшла відображення у низці праць відомих науковців. Так, О. Денисенко, М. Пентилюк вивчали поняття і зміст культури спілкування; теоретичні засади успішного формування мовленнєвої культури розкривали М. Вашуленко, З. Курлянд; В. Бадер, Г. Васянович, Н. Головань звертали увагу на педагогічне спілкування у контексті проблеми формування окремих аспектів культури спілкування у дітей молодшого шкільного віку.

Оскільки для розроблення закладами загальної середньої освіти освітніх програм основою є Державний стандарт початкової освіти [1], ми звернемося до основних положень Державного стандарту з метою визначення орієнтирів навчання ділового спілкування у початковій школі.

Підкреслимо, що метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>